
Vprašanje od dijakov zahteva, da interpretirajo neko metaforo, čeprav sama beseda "metafora" v jedru vprašanja namenoma ni omenjena; tovrstnih metalingvističnih izrazov namreč ne poznajo vsi dijaki enako dobro, saj imajo različno učno podlago, poleg tega pa tovrstno metalingvistično znanje ni del opisa bralne pismenosti v raziskavi PISA. Na drugi strani pa tolmačenje prenesenega pomena velja za pomemben del interpretiranja besedil, zlasti literarnih. Prav odražanje te sposobnosti ne glede na jezik in kulturo je poseben izziv za mednarodno raziskavo bralne pismenosti. V tem vprašanju sta uporabljena izraza "morje" in "noč", ki veljata za splošno znana in imata v kontekstu, ki ga podaja pripovedni odlomek, podobno konotacijo v različnih kulturah. Rezultati predraziskave so pokazali, da je imelo vprašanje dobre psihometrične značilnosti in da so se dijaki pri njem odrezali podobno, ne glede na kulturo in jezik. To vprašanje potemtakem dokazuje, da je tudi za mednarodno raziskavo včasih možno uspešno sestaviti vprašanje, ki se osredotoča na literarne značilnosti besedila, kakršen je preneseni pomen. Dokazuje tudi, da so pri vprašanjih izbirnega tipa v raziskavi PISA včasih podane več kot štiri možnosti odgovorov (kar je sicer najbolj pogosto). Vprašanje je bilo srednje težko, saj sta nanj pravilno odgovorili manj kot dve tretjini dijakov.